

Apie Biznio Srytis

Farmų Tragedija.

Kviečių kainos yra taip žemos, kad sunku rast ką nors panašaus visoj Amerikoje industrijoj. Kviečiai parsiduoda už devyniasdešimt septynių centus bušelis. Tai Chicago prekė. Farmeriai gauna daug mažiau. Nuo 1915 m. nebuvo tokių kainų kaip dabar.

Nors farmeriams aiškinama adugelį priežasčių dėl ko kviečiai taip pigūs, bet ištikrųjų priežastys yra vienai butent pasaulinė rinkoj per daug kviečių. Amerikos farmeriai drauge su kitų šalių ukininkais per daug pagamino kviečių.

Darbininkai Ir Mašinos.

Kaip daugelis mažesnių krautuvių turi atsilakyti nuo didelių departamentinių; kaip farmeriai, anglies kasyklų savininkai ir automobilių savininkai ir automobilių išdirbėjai, kenčia nuo pirmojo proudkijos, taip pat darbininkas kenčia nuo modernios mašinos, kuri vis daugiau ir daugiau atlieka darbą ir pamaino žmonių rankas.

Mašina yra nuolat tobulinama ir tas sudaro keblų klausimą apie ar tai ar visai panaikint imigraciją, sutrumpint valandas ir dienas ar ieškot naujų sričių ir pramonų, kur darbininkai galėtų rasti sau uždarbį.

Kiek Suvartota Gazolino.

Pereitais metais Amerikoje suvartota 14,000,000,000 galonų gazolino. Ši skaitlinė negalima kitaip suprasti, kaip tik įsivaizdinus ežerą 5 my-

lių ilgumo ir 4 pėdų gilumo. Ir čia matome kokią svarbią rolę lečia gazolinas moderninėj civilizacijoj.

Hot Dogs Išrinko Majorą.

Savo rinkimų prakalbose, S. W. Tate, žinomas biznierių, erikalavo, kad miestas suteiktų veltui neturtingiems "hot dogs" ir asilus parkuose vaikams jodinėti. Nežiurint didelės opozicijos Tate buvo išrinktas majoru.

Ne Madoj.

Viskas gyvenime keičiasi. Iprastas visiems šeiminiškių rūbų plovimas taipogi išeina iš mados. Pereitais metais skalbyklos padaugino savo biznį 11 nuoš. sulyginus su 1927 metais. Skalbyklų industrija dabar skaitosi 12 iš eilės ir siekia \$1,000,000,000 šiuose metuose.

Moteris kas kart turi mažiau vargo su namais.

Savas Pas Savą.

Sis klausimas kelis kartus buvo pajudintas, bet jis pasiliko tuščiuose žodžiuose. Juo mi susirupinti reikia ir tik savo naudai. Siame reikale aš noriu pajudinti kelis klausimus.

Amerikoje skaitome apie vieną milijoną lietuvių. Abelnai imant kiekvienam pragyvenimas kas diena kainuoja nemažiau doleris. Abelnai imant per metus lietuviai sava kasdieninio gyvenimo aprūpinimui išleidžia \$365,000,000. Bet to neužtenka išleisti daug daugiau. Jeigu imsime tik pažymėtą sumą ir krautuvininkams, pas kuriuos Lietu-

tuviai perka sakysime tik 15% tai randame, kad krautuvininkams kas metas lietuvių dolerių lieka \$54,750,000.00. Reikška grynas krautuvininkams pelnas iš lietuvių. Bet ar tie milijonai patenka lietuviams krautuvininkams? Toli gražu ne! Jų tik tik dalelė tenka lietuviams, o visa didžiulma žydams ir kitiems.

Jei aukščiau minėtas pelnas tokiam atsitikime, kaip nas kliūtų lietuvių rankas, badas Lietuvoje ar kitiems reikalams mūsų biznierių kas metas galėtų skirti nuo savo pelno 15% ir tas sudarytų sumą 1,284,500.00. Tai būtų mūsų tautiniams ir kultūriniam reikalams kas metinė auka ir pačių sutaupyta. Tokias sumas gaudami ne tik Lietuvai tinkamai pagelbėtumėm, bet galėtumėm užlaikyti sau senatvę prieglaudą ir kitas reikalingas įstaigas.

Tiesa, viską pas savus pirkti negalime, vienur nėra lietuvių biznierių, kitur nepatogumai, bet didžiulma galime pakreipti savon pusėn.

Pavyzdin: Amerikoje yra nemažiau 5,000 lietuvių rukurų, kurie kas dieną suruko po cigarą. Per metus jie suruko 1,825,000 cigarų, nemaziau už \$200,000.00. Iš to cigarų išdirbėjams kas metas lieka pelno apie \$100,000.00. Mes turime lietuvius Naujokus, kurie daro gerus cigarus. Jei visi krautuvininkai jų cigarus laikytų ir lietuviai juos ruktų, tai tas šimtas tukstančių dolerių pelno kliūtų ne kitiems, bet lietuviams Naujokams. Gi Naujokai tokias įeigas iš lietuvių turėdami kas metas Lietuvos ar lietuvių reikalams nėra klausimo pauokotų \$20,000.

Mūsų laikraščiai privalo

mesti savitarpinius barnius, bet auklėti lietuviuose draugiškumą, savigarbą ir pasitikėjimą.

Išvežė Už Vieną Milijoną Vieną Dieną.

Šiomis dienomis pradėjo nepaprastai didėti sviesto išvežimas. Taip trečiadienį birželio 26 d. išvežta laivu "Baltonia" į Angliją 150 tonų arba 15 vagonų sviesto. Sviesto vertė viršija milijoną litų. Sviestą išvežė "Pieno Centras" per Klaipėdos šaldytuvus. Apart to per šią savaitę į Vokietiją ir 50 tonų sviestą išvežė dar 40 tonų sviesto į Šveicariją.

Tą pat dieną laivas "Baltonia" išvežė į Angliją 3 vagonus degtukų ir 3 vagonus kartono.

KANADA.

S. Gumbaragio atsisaukimas į Sandariečius, "Sandaros" ir Šiaurės Lietuvos reikale.

Iš p. S. Gumbaragio, gyvenančio Kanadoje, kiek laiko atgal gavome laišką, iš kurio ištraukas paduodame čia:

"Tiktai mes Sandariečiai ne praleiskime laiko dykai koliai dar nepervėlu — dirbkime vienybėje ir tas visai bus nesunkus. Progai pasitaikius pakalbinkim lietuvių jaunuomenę prisirašyti prie Sandaros kaip nariai, o "Sandarą" skleiskime po platų pasaulį — užrašykime tiems, kurie dar neskaito. "Sandarą" labai myli Lietuvos žmonės; užrašykime mes savo tėveliams, broliams ir sesutėms. Už tą jie mums labai dėkingi. Lai pamatų, kad "Sandara" veda tautą į šviesią ateitį, o tai rodos visai lengvutė mūsų Sandariečių pareiga."

P. Gumbaragis, prisijusda-

mas \$3.00 kaip prenumeratorą draugui į Lietuvą ir \$25.00 kaip auką Lietuvos nukentėjusiems žmonėms, toliau rašo:

"Skaitydamas "Sandarą" girdžiu daug atsisaukimų iš Šiaurės Lietuvos badaujančių žmonių, tai man net šurpala eina, kadangi ir man pačiam per didįjį karą tokioj pat padėtyj prisėjo būti — duona su pelais valgyti. Todėl aš labai juos atjaučiu ir tikiu, kad broliai ir sesutės Amerikiečiai jau girdi jų šauksmą ir daugelis aukoja kiek kas gali, bet dar dauguma neatjaučia, jog badaujantiems minutės yra ilgesnės negu mums sotiems dienos, ir nei kiek neaukautu. Ypač jokių aukų nesigirdi pas Kanadiečius lietuvius. Todėl aš Kanados lietuvis šaukiu savo brolius ir sesutes talkon — tieskite brolišką ranką dėl bado ištiktų savo tautiečių — aukaukite kiek kas galite, ar per Amerikiečių redakcijas, arba per komitetus, o kad taip jums nepatogu tverkite savus komitetus, ir kaip galima greičiau rinkite aukas ir siųskite į Lietuvos komitetus, o tie išdalys badaujantiems."

Ištautėjimo Baimė.

Nuolatinės kalbos, kad mes ištautėsime, kad mūsų greit nebeliks, vietoj prigelbėti, kaip kad norima, daug mums kenkia. Ši visa situacija primena vieno rašytojo pasakymą, kad bailiai miršta daugelį kartų, o drasiej tik vieną.

Upo nupuolimas kenkia visiems; taip kaip lietuviai sako — "įkalbėjo sveikam ligą." Pradėk manyti, kad sergi ir neužilgo apsirysi. Baimė ištautėjimo žymioj dalyj sulauko mus nuo to veikimo, kurtis tą ištautėjimą kaip tik galėtų sulaukyti.

Mes netikim, kad beaugančioji karta taip suamerikonėjusi, kad joj nebeliks jokių

lietuviškumo žymių. Tiesa, ji bus kitokia, lyginai, kaip ir dabartinis jaunimas Lietuvoj kitoniškesnis negu mūsų laikais.

Dabartinis jaunimas atrodo mums savotiškas ir suamerikonėjęs. Toks atšalimas tarp

mūsų ir jų yra todėl, kad mes jaunimo nepažįstam; pasmerkian juos nedavę jiems progos išdėstyti savo pusę. Kaip nekalbėsime, o iš jų bus nemažas nuosimtis gerų lietuvių darbuotojų, kurie ir užims mūsų vietas.

— Gr.

KELIAUK Į LIETUVĄ PER

KLAIPEDA

LAIVAIS

Baltic Amerikos Linijos

Zemiausios Kainos Tiesiai į KLAIPEDĄ IR ATGAL

Patariam pirkti laivakortes į abi puses, nes tuomet sutaupysite sau pinigų.

Trečia klase \$107.00
Trečia Klase į ten ir atgal tikrai \$181.
Turistinė trečia klase Main Deck \$129.50
Turistinė 3-čia klase į ten ir atgal tikrai \$216.00
Cabin \$147.50

"Revenue Tax" ir Pagalvė "Head Tax" atskirai Per "Vasaros Sezoną" važiuojant į Europą —

nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugsėjo 1 iki Rugsėjo 22 d. visos kainos padidintos \$7.50 vienan galan, o \$12.50 į abu galu.

BALTIC AMERICA LINIJOS laivų populiariusmas lietuvių tarpe priklauso ne vien nuo to, kad jos laivai eina tiesiai į KLAIPEDĄ, bet ir nuo to, kad pasažierams teikiama geras maistas ir patarnavimas.

Sekantį laivą išplauks iš New Yorko:

"ESTONIA" Rugg. 10 d. "POLONIA" Rugs. 7 d.
"LITUANIA" Rugg. 31 d. "ESTONIA" Rugs. 17 d.

Del visų informacijų kreipkitės į vietos agentą

— arba —

BALTIC AMERICA LINE

315 S. Dearborn St., Chicago, Ill.

Metine Chicagos Lietuviu Pramoga

SANDAROS PIKNIKAS

Nedelioj, Rugsejo-Sept. 8 d.

JUSTICE PARKE

ĮVAIRI PROGRAMA, LAIMEJIMAI IR DAUG VISOKIŲ SIURPRIZŲ.

Tarp Chicagos Lietuviu

P-nas J. Elias Pasiuntė Lietuvon Daugiau Aukų

Siaurės Lietuvai Selpti Vietinis Komitetas per poną J. J. Elias pasiuntė Kaunan dar \$68.50. Juos suaukavo: Amerikos Lietuvių Ukežų Klubas Brighton Park \$64.50 Pranas Vaitekunas ..... \$2.00 Mykolas Bieža \$2.00

Viso ..... \$68.50 Seniau buvo pasiūsta per p. J. Elią ..... \$945.14.

Spulkų Išvažiavimas.

Nedėlioį Liepos 28 d. p. Grigo farmoj.

Lietuvių Statymo ir Skolinimo Bendrovių Illinois lyga laikytame savo susirinkime birželio 21 d. 1929 metais nutarė tarp kitų dalykų laikyti išvažiavimą "basket picnic" ir kviesiti visus lygos narius ir pavienius šerinkus, kurie norėtų tame išvažiavime dalyvauti.

Šitas piknikas įvyks nedėlioį Liepos 28 d. p. Grigo farmoje. Kadangi ji yra privatiška, turi 160 akrių, didelį prūdą, daug medžių, tai visa ukė bus suvažiavusiems be jokių mokesnių.

Nuvažiuoti galima šitokiu budu. Pasimkite Archer Av. iki Summit, o nuo Summit pa-

sisukite į dešinę ir važiuokite iki sienos Du Page ir Wills county. Suradę "Grand Road" pasisukite po kairę ir už 5 bloku bus Grigo farma. — Rep.

Chicagos Lietuvių Auditorija Remontuojama.

Esant vasaros sezonui, sve tainė yra kiek liusesnė. To del vedėjai ir nutarė ją kiek nors atnaujinti. Iš lauko ir viduj maliuojama; Dr. J. Poškos ofisas pertaisomas, o bufeto kambarys padidina mas, kas bus publikai daug patogiau, o pati bendrovė tu rės didesnes įpalukas. — Rep.

'Romuvos' Teatro Atidarymo Programa.

Gražiausias lietuvių teatras "Romuva" atsidarys sekančio mėnesio 16 d. su gra žią programą ir visomis kitomis iškilmėmis. Specialiai už kviestieji turės progos pamatyti puikų paveikslą "Desert Song" su Vitafonu, simfoninį orkestrą, dainininką Kiprą Petrauską ir gal p. Balutį, Lietuvos atstovą Washingtonė. — Rep.

Skaitykite ir platinkite "SANDARA"

Kiek Chicagiečių Lan-ko Lietuvą.

Amerikos laikraščių korespondentai praneša iš Europos kad tarpe turistų yra žymus skaičius ir lietuvių. Vien iš Chicagos aplankė Lietuvą arti penki šimtai žmonių. Kiek tos skaitlinės teisingos mums neteko patikrinti.

Penkių Dienų Darbo Diena.

Priėmimas penkių dienų darbo savaitėje statybos pramonėj, kuri paleičia 150,000 darbininkų New Yorke ir kitur yra svarbus įvykis darbininkų judėjime. Apie keturis — dešimts penkius metus atgal Amerikos Darbo Federacija priėmė reikalavimą įvesti aštuonių valandų darbo dieną. Dabar jau ir tas nepatenkina ir norima dar sutrumpinti. Penkių dienų savaitė tapo priimta automobilių ir drabužių industrijoj. Kuomet 1925 metais tik 1 nuoš. darbininkų dirbo penkias dienas, pereinatis metais skaičius pasidaugino 30 kartų.

Peoples Furniture Kompanija Auga.

Ponas J. Krukas praneša kad jau jų kompanija supirkusi daug naujų prekių pasiliausios mados ir įvairios rūšies radio.

Kiekvienas atsilankęs ras platų pasirinkimą. — L.

A. L. T. Sandaros 100 Kuopos Piknikas.

Sekmadienyj Liepos 21 d. ši kuopa turėjo gražų, draugišką pikniką Marquette Parke. Susirinko patys nariai, jų šeimos ir šiaip geras būrys svečių. Rengėjos šio pikniko: p-ni Petraitienė, p. Kišonienė, p-lė Bigelutė, p-ni Mockienė, p-lė Novardauskaitė ir kitos, priėmė atsakančius užkandžius, gėrimo ir daugybę žaidimų.

Buvo visokių visokiausių kontestų, laimėjimų ir šiaip pamarginimų. Publika atidžiai sekė ir pati dalyvavo. Gražuolių kontestą laimėjo p-lė Emilija Morkunaitė, ir gavo žalią rutų karuną. Sviplimo ir kitus kontestus pasigavo vyrų. Kitą kartą patartumėm šimtainei kuopai rengti pikniką Černausko darže. — Buvęs.

Dain. S. Krasauskienės Laiškas Chicagiečiams.

Žinoma mūsų dainininkė p. S. Krasauskienė dabar randasi New Yorke. Savo laiške ji mini apvažiavus daug kolonijų su dainomis ir visur turėjus geras pasekmes. Toliau ji rašo: "Stengsiuos šį rudenį gerai padirbėti ir naujų dainų išmokti. Gal kitą metų atsilankius į Chicago galėsiu mylimiems Chicagiečiams padainuoti.

Pasakykite Hello Chicagos lietuviams — tautiečiams, nuo Zemaitės Zosės..."

p. Janeliūnas Žada Laimėti Lenktynes.

Pardavinėjime "Peerless" automobilių, p. J. Janeliūnas rengiasi užimti pirmą vietą Chicagoj.

Tikimės, jog jam pasiseks laimėti šias lenktynes. — L.

Nauji 1930 Metu Buick'ai.

Archer Buick kompanijo vedėjas p. H. G. Moreen praneša, kad sekantį šeštadienį Liepos 27-tą dieną 1929 metais gausias naujus 1930 metų Buick'us, kurie sakoma bus geresni, negu, kad kada yra buvę. — Rep.

A. L. Davidonis, M. D

4910 So. Michigan Ave. Telephone Kenwood 5107

Didelis Bargenas

Parsiduoda 2 agštų, 6 ir 6 kambarių puikus namus, su beismanu ir visais įtaisymais Gera proga pirkti arba mai nyti. Kaina tik \$2,250.00, i-nešt reikia cash tik \$500.00.

F. N. ZEWERT and CO. REAL ESTATORS 4377 Archer Avenue

Reikalinga

Pusamžė nuo 40 iki 50 metų dora ir teisinga moteris įgerus ir švarius namus buti seimininkė; gera vieta; ant visados užtikrinta; nedideliam miestė netoli Chicagos. Namuose tik viena ypata, apy-senis vyras, neseniai likęs našlys.

Antrašas: VIENKUNGIS Sandara, 331 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PARDAMIMUI

Parsiduoda geriausia bu-černė Brighton Parke. Biznis, nuo senai išdirbtas. Parduo du iš priežasties, kad einu kitą biznį. Adresuokit: Sandara, Box No. 1. 3331 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Reikalinga 100 Agentų.

Atsišaukite kuo greičiausia Turime labai gerą ir pelningą propoziciją. Kreipkitės nuo 10 iki 6 val. vakare. S. P. KAZWELL and CO. 2839 West 63rd Street

ANT PARDAVIMO.

Vyrų drabužių krautuvė, gy vuoja 4 m. gera vieta nauji fixtures, didelė krautuvė žema renda, prieinama kaina gera proga dviem vyram dra bužių, apvalų arba "chair storams." 4171 Archer Ave

Universal Restaurant Skanus Valgymai Kepta Vištiena 750 West 31st Street Netoli Halsted Street A. A. NORKUS, savininkas.

Ant Rendos

Transfer kampinis storas. Ant trijų kerčių karų linijos — Elston, Belmont ir California. Storas randasi 3182 No. Elston Ave Labai gera ir patogi vieta drugšotriui. Storas 80 pėdų ilgio ir beismentas. Savininką galima matyti nuo 10 ryto iki 6 vakaro. Atsišaukite:

2839 West 63rd Street Telephone Republic 8899

A. A. ŠLAKIS

ADVOKATAS. Ofisas vidurmiestyj Room 1502 CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 West Washington Street Corner Washington and Clark Sts. Ofiso Tel. Central 2978 Namų Telefonas Hyde Park 3395

34 Metų Patyrimas Plaitų Idirbystėje \$25. SETAI DANTŲ \$9. \$60.00 Plaitai ..... \$30.00 \$45.00 Plaitai ..... \$22.50 \$40.00 Plaitai ..... \$20.00 \$30.00 Plaitai ..... \$12.50 Crowns and Bridgework \$4.00 Lengvai Be Skausmo Iitraukiami.

GAS X-RAY

Bostono Dentisty ofisai yra už laikomi švairai ir teikiama geras, malonus ir skubus dentisty ir slaugių — nusių patar navimas.

Atdara vakarais iki 9 vi BOSTON DENTISTS Main office — Morrison Hotel 11106 South Michigan Avenue S. W. corner 111th Street, Phone Pullman 3766 ROSELAND, ILL.

LIETUVIAMS PREMIERA ATIDARYMO ROMUVA TEATRO

PRIE 35-tos IR HALSTED GATVIU --- BRIDGEPORT --- CHICAGO

Sekmadieny, Rugpjucio-August 18 d., 1929

Visų laukiamas ir daug kalbamas naujas lietuvių pastatytas teatras

ROMUVA

atsidaro Rugpjucio mėnesij. Lietuviai jį pastatė, lietuviai jam vardą išrinko, lietuviai jį ir pašventins dalyvaudami in corpore atidarymo iškilmėse.

RUOŠIAMA

GRANDIOZINE PROGRAMA

PREMIERINIS ATIDARYMAS SKIRIAMAS TIK Lietuviams. Abelnai publikai teatras atsidarys keliomis dienomis vėliau.

Pakvietimai — Tikietai nebus pardavinėjami prie KASOS

Tamstos tikietas bus Tamstos pakvietimas. tus — pakvietimus galima įsigyti iš kalno perkant iš mūsų įgaliotų pardavinėtojų, arba šiose įstaigose: Drauge, Margutyje, Naujienose, Sandaroje, Vilnyj ir Universal State Banke.

Kuriems butų nepatogu pirkti tikietus suminėtose įstaigose, arba iš pavienių pardavinėtojų, reikalaukite per laiškus adresu: A. A. Olis, 3241 S. Halsted St., Chicago, Ill.

TIKIETUS GALIMA UŽSISAKYTI ŠIOSE VIETOSE:

Universal State Bank, 3252 South Halsted Street A. A. Olio ofise, 3241 South Halsted Street, Sandaros ofise, 3331 South Halsted Street, Naujienų ofise, 1739 South Halsted Street, Draugo ofise, 2334 South Oakley Avenue

